

τια της ακολουθώντας την διεύθυνση των βλεμμάτων μου έπεσαν σ'αυτά... Και τότε την προσοχή μου την απέσπασε απ' τὰ λουλούδια, ένας σπασμός που την τίνανε δολόζληρη... Την είδα να γίνεται χλωμή σαν κερί, ν' άκουμπάει άπάνω στη βιβλιοθήκη για να μην πέση, ενώ συγχρόνως έφρανε το άλλο της χέρι στα μάτια της...

Έβανα να την βοηθήσω, ενώ τη ρώτησα :
 — Τι σου συμβαίνει ;
 Αυτή τότε, συνοχόμενη κάπως μου άπήντησε :
 — Τίποτε...
 Μά είδα πως τὰ μάτια της ήταν γεμάτα δάκρυα...
 Έπειτα έφυγε χωρίς να προσθήσει λέξη...
 Όταν έμεινα μόνος έσχυρα και ξαναμάζεψα τὰ γιασεμιά και πον τὰ βάλω στη θέση τους άπόθεσα ένα φιλι άπάνω τους...
 Ω, είχα καταλάβει πια καλά πως αυτά ήταν τὰ λουλούδια της πεθαμένης της αγάπης...

(Από τὸ ημερολόγιό της Λιάνας...)

...Έφυγα από την βιβλιοθήκη σάν αλάφιασμένη... Τώρα δεν έχω καμιά άμφιβολία... Ο Έργέντος ξέρεi τὰ πάντα... η στάσις μου, η ταραχή, η λιποθυμία σφεδόν στο αντίκρουσμα των μοιραίων εκείνων λουλουδιών, τού τὰ επρόδοσα...

Τώρα δεν μπορώ ν' αναβάλω ούτε μία μέρα την εξομολόγησή μου... Στην πρώτη μου συνάντηση άσφαλώς θά μου ζητήση να τού εξηγήσω την άλλοτρητη αυτή στάσις μου... Φυσικά δεν μπορώ να τού πω ψέματα... Ά, όχι! ψέματα δεν τού είπα ποτέ, ούτε και θά τού πω τώρα... Μά και να τού έλεγα δεν είνε και τόσο ήλιθιος όσος να τὰ πιστέψη...

Μήπως τάχα τὸ ξαναεξέτηδες ὁ Έργέντος και άφηρε να τού προυν τὰ γιασεμιά για να με συγκινήση ;... Ήταν άραγε τυχαίο τὸ πέσιμο τους ;...

Ή ώρα πλησιάζει για τὸ δείπνο... Πρέπει να ετοιμαστώ... Πρέπει να πάρω θάρρος ούτως ὥστε να ἐπέλθῃ ἡ λύσις... Δεν ξέρω, μά φαντάζομαι πως τῆ στιγμῆ που θ' ανοίξω τὸ στόμα για να τού πω την πρώτη λέξη, ἡ λέξις αυτή θά παγώσει άπάνω στα χείλη μου...

Φοβόμαι άκόμη μήπως την ίδια στιγμή σηκωθεί και φύγει κλαιγοντας...

Ή μοιραία στιγμή φτάνει... Ω, ποσο θά ήθελα να πεθάνω...

Είχα αποφασίσει να σταματήσω εδώ τὸ γράφιμό μου, γι' άποψε τουλάχιστο, σ' αυτό τὸ τετράδιο τού λόγου και τῆς δυστυχίας μου, όταν άξαφνα άκουσα να μου χτυποῦν την πόρτα. Έτρεξα τρέμοντας, σά να προσιθιανόμενον κατ' καζὸ, ν' ανοίξω κ' είδα την καμαριέρα μου ἡ ἡποία συνωδεδέτο από την καμαριέρα τῆς φίλης μου κοιμησῆς Ρ...
 Ή τελευταία μου ἔδωσε άμέσως ένα γράμμα τῆς φίλης μου. Την ρώτησα αν θέλει άπάντησή μου άπήντησε άρνητικῶς και έφυγε.

Όταν έμεινα μόνι ἐδίσταξα για πολλήν ώρα ν' ανοίξω τὸ γράμμα τῆς κοιμησῆς... Μοῦ ήταν άδύνατο να φαντασθῶ τὸ περιεχόμενό του, τὸ όποιο, οστόσο, χωρίς λόγο, φανταζόμουν πολύ κακό.
 Τέλος με δάχτυλα που έτρεμαν, ξεσχισα τὸ φακελλο και διαβάσα τὸ γράμμα. Τὸ παραδέτο δολόζληρο εδῶ :

Φιλική μου φίλη,

Μέσα στις τόσες δευτεριές, μέσα στην τόση ἀνομιὰ τὸ γράμμα αυτό φέρνει να σου προσθῶ ἄλλη μία. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι σκεφθῆκα πολύ ἂν έπρεπε να σου στείλω αυτό τὸ γράμμα, σὺ τὸ τέλος ὅμως τὸ ἀποφάσισα γιατί ἡ λογική μου μου ἐπαρέχοντο ἕτι ἕνα ἂν νὰ τὸ στείλω...

Αισιό, ἀγαπητή μου, ἔχω να σου ἀναγγέλω ὅτι ὁ Ζάκ εἶναι ἀρρώστος με 41 βάρητος πρῶτό... Ἄν ξέρω σὲ τί ὀφείλεται ἡ τόση ἔξαρτησὶς αὐτῆ ἀρρώστιας του, ἀλλὰ μὲν εἶχε φύγει ἀπὸ τὸ σπίτι μου—δεν είχαν περάσει οὐτε δύο ὥρες ἀπὸ τῆ στιγμῆ που χωρίσαμε—διανέας ἐπιβίωσῆς του ἤθελε σπυτι μου με μὴ σμειωσῆς του διὰ τῆς ὁποίας με παρακαλοῦν να πάω να τὸν ἰδῶ ἂν ὄσως... Μοῦ έγραψαν πὸς ἐπρόδοσιν πρὸς μεγάλης ἀνάγκης.

Χωρίς να χάσω καιρὸ έτρεξα σὺν σπυτι τὸν Ζάκ, ὅπου τὸς βροχὰν αὐτὸ κερβάνι, με προσετὸ και με ὄργη... Ή τόσο ἀνεξήγητῆ αὐτῆ ἀρρώστιας του ὅσως να ὀφείλεται στις συγκινήσεις τὸ ἀπογένημας, ὅσως ὅμως και σὲ κανένα χορολόγημα...

Ω, τόσο μέσα σὺν προσετὸν μου, με βέβαιος να σὲ πῶ να πάω : να τὸν ἐπισκεφθῆς... ἔκλει να σὲ δῶ... Τὸ ἀπατῆ αὐτὸ ἀπὸ σ'να...

Ἄν ξέρω τι να σὲ συμβουλιώσω σκεπτικῶς, ἀλλὰ νομίζω ὅτι ἂν ἀνηγοῦνθῆς θά ἐπιδεινώσῃς τῆ θέσῃ του...

Μόλις την είδα την πληρώσω.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΛΙΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΤΑΔΙΚΩΝ ΕΙΣ ΘΑΝΑΤΟΝ

Ή στωϊκότης τού Σωκράτη. Παραδείγματα... κυνισμού καταδικιών. «Πεθάνω με τὸ στομάχι γεμάτο» Ή δολοφονία τῆς Ἀγριππινας. «Εδὼ χτύπη !...» Ή τελευταίες στιγμές τῆς Μαρίας Στοδάρτ.

Όταν ὁ Σωκράτης καταδικάσθη σὲ θάνατο, ἡ Ξανθίππη ἔπληγε κλαίγοντας να τὸ ἀναγγεῖλη, στή φυλακή του, την τρομερὴν αὐτὴν εἰδησίη.

— Τάμαδες ;... τού εἶπε μόλις τὸν εἶδε. Οἱ δισταίει σὲ καταδικάσαν σὲ θάνατο !...
 — Μά μήπως και αὐτοὶ δὲν πρόκειται κάποτε να καταδικασθοῦν ἀπὸ τῆ φρήσ στήν ἴδια ποιή ;... ἀπήντησε ψύχραιμα ὁ Σωκράτης.
 — Σε καταδικάσαν ὁμως ἀδίκως ; ἐπέμεινε ἡ Ξανθίππη.
 — Μήπως θά προτιμούσες γὰ με εἶχαν καταδικάσει... δι κ α ἰ ὠ ς ;... τῆς ἀπήντησεν ὁ φιλόσοφος.

Ο Ἀνθρ' Ἐστίν ἀναφέρει ένα σοφὸ παραδείγματα κυνισμοῦ διαφόρων καταδικιών κατὰ τὴν ὥρα τῆς καταπονησῆς του.

Κάποιος, π. γ., όταν ἀνέβηκε σὺν ἰατροῖμα, ἔγυρσε πρὸς τὸ συγγενεσμένο πλῆθος τὸν περιεργον και εἶπε τὰ ἑξῆς :
 — Σὰς παρακαλῶ, κύριοι να μη πῆτε στους γονεῖς μου, ὅτι μ' εἶδατε να με κοινοῦν γιατί θά με κἀνετε... να γίνω ἔξω φρενόν !

Ένας ἄλλος, πὸ θρασυς, όταν ὁ πατὴρ τού εἶπε : «Θάρρος, τενονο, σὲ λίγο, θά βρῖσκειαι σὺν παραδεισο» ; ἔγυρσε και τού εἶπε : «Θά προτιμούσα, πάτερ μου, να παρεμνα σὺν ἐπίγειο παραδεισο» !

Ένας ἄλλος, σὺν καλῶ, πού για να τὸν ἐνθαρρύνῃ, τού ἔλεγε ὅτι τὸ ἴδιο βράδυ θά δειπνοῦσε με τὸν Θεῶ, ἀπήντησε :

— Λέν πᾶς εἰς, πατὴρ μου, ἀντὶ για μένα; Σοῦ παρακαλῶ εὐχαρίστως τῆ θέσῃ μου, γιατί εἶγὼ, σήμερα, ἔχω κἀνει τάμμα να...νηστέψω !

Κάποιος ἄλλος καταδικιος, όταν ἀνέβηκε σὺν ἰατροῖμα, ἔζητησε να τὸ δάσουν να πῆ λίγο νερό. Ο ἴδιος τού ἔφερε ένα ποτήρι, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ὅμως, πον τὸ τὸ δάση, ἤπιε δύο—τρεις γουλιες ὁ ἴδιος. Ο καταδικιος τότε ἐδήλωσε ὅτι με κἀνενα τρόπο δὲν θά δεδόταν να πῆ ἀπὸ τὸ ἴδιο αὐτὸ ποτήρι, γιατί φοβόταν μήν κολλήσῃ καμιά... ἀρρώστια ἀπὸ τὸ ἴδιον !

Καὶ τέλος, κάποιος ἄλλος, την ὥρα που ετοιμαζόταν να ἐπιβιθῆ στή λαμητόμο, ἔγυρσε σὺν δήμῳ και τού εἶπε :

— Σε παρακαλῶ μη μ' ἀγγίξῃς τῆ στιγμῆ τῆς ἐκτελέσεως, γιατί γαργαλοῦμαι εἰκόλα !...

Όταν ὁ Φουζέ—Τερβίλ, ὁ τρομερός και αἰμοφόρος αὐτός ἐπαναστατικὸς ἐπιτροπος τῆς Γαλλικῆς τρομοκρατίας, καταδικάσθη τέλος κ' αὐτός σὲ θάνατο, ὁ ὄχλος ἐπερικύκλωσε τὸ ἀμάξι που τὸν μετέφερε σὺν τοπο τῆς ἐκτελέσεως και τού φώναζε σαργαστικά :

— Σοῦ ἀφαιρῶ τὸ λόγο !... Ἐ.δολοφόνε...Σοῦ ἀφαιρῶ τὸ λόγο ! ἰπνοφώντα, με τῆ φράση αὐτῆ, τὸν τρόπο με τὸν ὁποῖον ὁ Τερβίλ διεκρίτε τὰ θηματα του, όταν ἀπελευθῶντο να ατ λογηθοῦν ἐνώπιον τού δικαστηρίου.

Ο Φουζέ—Τερβίλ, τότε, γουρίζοντας πρὸς τὸ νανιασμένο πλῆθος ἐφώναζε :

— Ἠλίθιοι !... Δὲν κοιτάζετε που μ' αὐτὰ και μ' αὐτὰ δὲ βρῖσχετε οὔτε ένα ὄραμι φρονι να γάτε ; Ἐγὼ τουλάχιστον πεθαίνω με τὸ στομάχι γεμάτο !

Όταν ἡ Μαρία Στοδάρτ ἀνέβηκε σὺν ἰατροῖμα και ὁ δήμος τῆ ἐπιλήσιας και τῆς ἐτοιμῆς την νεκρική τῆς τουαλέττα ἡ ἄτυχη αὐτῆ βασίλισσα ἔγυρσε και τού εἶπε γλυκά :

— Μιά χάρι θά σου ζητήσω, φίλε μου, να μη μάγγιζῃς...

Ο δήμος, κατάκλητος, ἔβηρσσε. Ή Μαρία Στοδάρτ τότε ἐφώναζε τις γονατικῆς τῆς ἀκολουθίας τῆς, ἡ ὁποίας τῆς ἔκοφαν τὰ μαλλιά και τῆς βγάλαν τῆ μαῖση ἔσφαρα με την ὁποίαν ήταν τυλιγμένη. Αὐτὰ ὅμως δὲν ἀρκοῦσαν.Και ὁ δήμος, που εἶχε συνέλθει ἀπὸ τὴν ἐπιλήξῃ τῆς, τῆ ἐπιλήσιας και με μὴ ἀπότομη ζήνησ τῆς ἔβγαλε τὸ κ ο ρ σ ἶ ζ τῆς. Ή Μαρία Στοδάρτ τότε γουρίζοντας πρὸς τὸ πλῆθος τὸν περιεργον, που εἶχαν μαζευνθῆ για να παρακολοῦθησαν τὴν ἐκτέλεση, τους εἶπε σάν για να δικαιολογηθῆ που ήταν ἔτσι μισόγυμη :

— Με συγχωρεῖτε, κύριοι... Λέν ἴδιον ποτε συνειδησμένη οὔτε σὲ τέτοιου εἶδους... τουαλέττα, οὔτε σὲ τέτοιον... θαλαμηπόλο !...

Σὲ φίλῃ με ἀγάπη
 Ἐλενα Ρ...
 (Ακολουθεῖ)